

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/51/2022
Identifikačné číslo spisu: 6119364648
Dátum vydania rozhodnutia: 19.04.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:6119364648.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti KOVOLINE, s.r.o., Hulín, Česká republika, Antonína Dvořáka 509, IČO: 277 26 347, zastúpenej advokátom JUDr. Baltazárom Mucskom, Bratislava, Vajnorská 55, IČO: 42 174 856, proti žalovanej obchodnej spoločnosti Panonium, s.r.o, Bratislava, Miletičova 44, IČO: 44 445 458, zastúpenej advokátom Mgr. Milanom Kantuľákom, Bratislava, Na pažiti 19, IČO: 42 257 557, o zaplatenie 13 590 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 25Cb/86/2020, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 24. februára 2022 č. k. 4Cob/9/2022-182, 4Cob/10/2022, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalobkyňa má proti žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom pre zmeškanie zo 6. mája 2021 č. k. 25Cb/86/2020-97 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 13 590 eur s príslušenstvom špecifikovaným vo výroku I. rozsudku a zároveň žalobkyni priznal proti žalovanej náhradu trov konania v plnom rozsahu. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa sa žalobou domáhala zaplatenia istiny 13 590 eur s príslušenstvom titulom neuhradenia ceny diela, pričom žalovaná sa na pojednávanie konané 6. mája 2021 o 9.00 hodine (súd prvej inštancie v texte nesprávne uviedol dátum 6. mája 2020; pozn. dovolacieho súdu) nedostavila bez toho, aby svoju neúčast' riadne ospravedlnila, zatiaľ čo predvolanie jej bolo doručené 20. februára 2021 a bola v ňom poučená o možnosti rozhodnúť o žalobe rozsudkom pre zmeškanie.

2. Okresný súd Bratislava II ďalej v odôvodnení rozhodnutia ozrejmil, že vo veci rozhodol rozsudkom pre zmeškanie podľa § 274 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) poukazujúc na skutočnosť, že žalobkyňa na pojednávaní konanom 6. mája 2021 navrhla, aby súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie. V odôvodnení rozhodnutia ďalej odkázal na ustanovenie § 275 CSP, podľa ktorého odôvodnenie rozsudku pre zmeškanie obsahuje len stručnú identifikáciu procesného

nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie. Čo sa týka nároku na náhradu trov konania, súd prvej inštancie samostatným výrokom priznal úspešnej žalobkyni náhradu trov konania v plnom rozsahu proti neúspešnej žalovanej.

3. Proti rozsudku pre zmeškanie podala žalovaná včasnú odvolanie a tiež návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie podľa § 277 CSP. O odvolaní žalovanej rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) uznesením z 24. februára 2022 č. k. 4Cob/9/2022-182, 4Cob/10/2022 vo výroku II. tak, že odvolanie podľa § 386 písm. c) CSP odmietol s odôvodnením, že žalovaná v odvolaní neuviedla žiadne nesplnenie podmienok pre vydanie rozsudku pre zmeškanie podľa § 274 CSP. Keďže odvolací súd mal v preskúmanej veci za to, že boli splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie, odvolanie žalovanej nepovažoval za prípustné.

4. O návrhu žalovanej na zrušenie rozsudku pre zmeškanie rozhodol Okresný súd Bratislava II uznesením zo 7. júla 2021 č. k. 25Cb/86/2020-126 spôsobom, že návrh žalovanej zamietol s tým, že návrhu nebolo možné vyhovieť, pretože žalovaná nepreukázala, že pojednávanie vo veci, na ktorom došlo k vyhláseniu kontumačného rozsudku zmeškala z ospravedliteľného dôvodu. Ozrejmilo, že predvolanie na pojednávanie konané 6. mája 2021 bolo žalovanej doručené do elektronickej schránky 20. februára 2021, žalovaná mala teda približne dva a pol mesiaca na to, aby svoju neprítomnosť na nariadenom pojednávaní ospravedlnila. Žalovaná i napriek skutočnosti, že bola v predvolaní na pojednávanie riadne poučená o možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie v prípade, že sa na pojednávanie nedostaví a svoju neprítomnosť neospravedlní včas a vážnymi okolnosťami, pojednávanie sa nezúčastnila a svoju neprítomnosť na pojednávaní nijako neospravedlnila. Vo vzťahu k námietke žalovanej týkajúcej sa nemožnosti nariadenia daného pojednávanie v dôsledku vyhláseného núdzového stavu na území Slovenskej republiky súd prvej inštancie uviedol, že aj v čase trvania núdzového stavu mali sporové strany právo zúčastniť sa nariadeného pojednávanie, a to za dodržania preventívnych a hygienických opatrení spočívajúcich i v prekrytí horných dýchacích ciest, o čom boli strany v predvolaní na pojednávanie riadne upovedomené. Podľa Okresného súdu Bratislava II zo žiadneho platného právneho predpisu nevyplýval stranám sporu zákaz zúčastniť sa pojednávanie nariadeného na 6. mája 2021. Poukazujúc na § 1 ods. 1 písm. p) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 24/2021 Z. z. v nadväznosti na uvedené dodal, že žalovaná mala po doručení predvolania na pojednávanie dostatok času na to, aby súdu oznámila, že nesúhlasí s pojednávaním v jej neprítomnosti. Žalovaná vyhlásenie v danom smere neuskutočnila a tým zvolila vo veci procesný postup majúci za následok zákonné vydanie rozsudku pre zmeškanie.

5. Samostatným výrokom uznesenia zo 7. júla 2021 č. k. 25Cb/86/2020-126 Okresný súd Bratislava II rozhodol i o návrhu žalovanej na vyslovenie neúčinnosti doručovania predvolania na pojednávanie tak, že návrh žalovanej zamietol. Na námietku žalovanej ohľadom neúčinného doručenia predvolania na pojednávanie konané 6. mája 2021 z dôvodu trvania vyhláseného núdzového stavu na území Slovenskej republiky súd prvej inštancie poznamenal, že v rozhodnom čase neexistovali na území Slovenskej republiky žiadne obmedzenia, ktoré by znemožňovali účinné doručenie predvolania na pojednávanie zo strany súdu do elektronickej schránky právneho zástupcu žalovanej. Nemožno konštatovať ani existenciu obmedzení, ktoré by právneho zástupcu žalovanej vylúčili z možnosti prečítať si v období približne dva a pol mesiaca pred konaním nariadeného pojednávanie zásielku doručenú mu zo strany súdu prvej inštancie do elektronickej schránky. Keďže žalovaná nepreukázala, že objektívne nemohla prevziať predmetnú elektronickeú úradnú správu z dôvodu, ktorý nenastal na jej strane alebo jej pričinením a rovnako nepreukázala, že na jej strane nastali také dôvody, ktoré jej objektívne znemožnili prevziať elektronickeú úradnú správu, avšak také prevzatie by bolo spojené s nepomernými ťažkosťami, ktorých prekonanie by od nej nebolo spravodlivé požadovať, podľa Okresného súdu Bratislava II, návrh žalovanej bolo potrebné zamietnuť i v tejto časti. Samotná skutočnosť, že právny zástupca žalovanej sa počas pandémie nachádzal mimo miesta výkonu advokácie nebola dôvodom, ktorý by mu objektívne znemožnil (alebo mohol znemožniť) prečítať si obsah svojej elektronickej schránky za obdobie viac ako dva mesiace pred nariadeným súdnym pojednávaním.

6. Na základe odvolania žalovanej Krajský súd v Bratislave výrokom I. uznesenia z 24. februára 2022 č.

k. 4Cob/9/2022-182, 4Cob/10/2022, uznesenie Okresného súdu Bratislava II zo 7. júla 2021 č. k. 25Cb/86/2020-126 potvrdil.

7. Odvolací súd vo vzťahu k potvrdzujúcemu výroku I. uznesenia v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie postupoval správne a zákonne, keď zamietol návrh žalovanej na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Nestotožnil sa s námietkou žalovanej ohľadom nesplnenia podmienok pre vydanie rozsudku pre zmeškanie, ktorý nedostatok žalovaná videla okrem iného i v neúčinnom doručení predvolania na pojednávanie nariadené na 6. mája 2021. Krajský súd v Bratislave v danej súvislosti poznamenal, že z obsahu spisu mal za preukázané, že predvolanie na pojednávanie konané 6. mája 2021 bolo žalovanej doručené do elektronickej schránky 20. februára 2021. Žalovaná tak mala približne dva a pol mesiaca na to, aby svoju neprítomnosť na nariadenom pojednávaní ospravedlnila. Keďže žalovaná zostala nečinná, pojednávania sa nezúčastnila a svoju prítomnosť nijako neospravedlnila, súd prvej inštancie postupoval správne keď návrh žalovanej na zrušenie rozsudku pre zmeškanie zamietol.

8. Žalovaná namietla tiež nesprávnosť špekulatívnej úvahy súdu prvej inštancie, ktorou súd vyčlenil elektronické doručovanie do osobitnej kategórie, pre ktorú je rozhodujúci dostatočný časový úsek k prezretiu histórie prijatých správ. Podľa odvolacieho súdu všetky zákonné formy doručovania sú z hľadiska právnych následkov rovnocenné, a preto je nevyhnutné, aby sa k nim pri posudzovaní ich účinkov pristupovalo rovnako. Na odôvodnenie vysloveného záveru poukázal na znenie ust. § 27 a § 28 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente), podľa ktorého orgán verejnej moci (teda aj súd) je povinný doručiť rozhodnutie, žiadosť, vyjadrenie, stanovisko alebo iný dokument elektronicke do elektronickej schránky adresáta, ak je aktivovaná. V danej súvislosti poukázal tiež na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. júna 2021 sp. zn. 9Cdo/124/2021, v zmysle ktorého, ak je strana zastúpená advokátom, je povinnosťou súdu doručiť rozsudok do vlastných rúk advokátovi strany. Na dôvažok dodal, že podľa zákona o e-Governmente, súd je povinný doručovať písomnosti advokátovi do elektronickej schránky advokáta, aby bolo doručenie rozsudku účinné.

9. Ak žalovaná vyslovila presvedčenie, že už samotný ohľad na existenciu mimoriadnych opatrení a ich dopad na výkon povolaní v čase vrcholiacej pandémie naplnili dôvody neúčinnosti doručovania podľa zákona o e-Governmente (za predpokladu že strana sporu sa neúčinnosti doručenia včasne dovolala), odvolací súd ozrejmil, že prerušenie plynutia lehôt odo dňa vyhlásenia zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony do 30. apríla 2020 platilo rovnako pre lehoty ustanovené zákonom alebo určené súdom na vykonanie procesného úkonu v konaní pred súdom účastníkmi konania a stranami v konaní. Konštatoval, že prerušené boli v civilnom konaní v podstate všetky procesné lehoty. Na rozdiel od hmotnoprávnych sa však nepredlžovali procesné lehoty, ktoré už uplynuli pred vyhlásením zákona. Kým pri hmotnoprávnych lehotách platilo ich prerušenie, prípadne predĺženie generálne bez výnimiek, v prípade procesných lehôt zákon pripúšťal, aby z dôvodov ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti, slobody alebo pri hrozbe značnej škody strane alebo účastníkovi konania súd určil, že na konkrétnu procesnú lehotu sa jej prerušenie resp. predĺženie vzťahovať nebude, pričom zároveň musel určiť novú primeranú lehotu na vykonanie procesného úkonu. Krajský súd v Bratislave dodal, že z účelu a znenia citovaného právneho predpisu vyplýva, že zo strany súdov sa malo jednať skôr o výnimočný postup, pričom prerušenie plynutia procesných lehôt v uvedenom rozsahu sa týkalo len civilného konania. Odvolací súd zastával názor, že právny zástupca žalovanej nepreukázal existenciu dôvodov, ktoré mu v rozhodnom období bránili vykonávať aj základné úkony, akým je napríklad ospravedlnenie sa z pojednávania, ktoré sa konalo už v kulminácii vlny pandémie. V nadväznosti na uvedené konštatoval, že nekonaním právneho zástupcu žalovanej v rozhodnom čase sa neúmerne predĺžilo konanie.

10. Žalovaná ďalej namietla, že súd prvej inštancie nebral do úvahy skutočnosť, že žalobkyňa ako postupníčka predložila súdu oznámenie o postúpení pohľadávky z 23. júna 2020, zatiaľ čo také oznámenie postupníkom je voči tvrdenému dlžníkovi neúčinné poukazujúc na ust. § 526 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), keďže spoločnosť MONEY \$ TEAM LTD

nemohla 23. júna 2020 zasielať oznámenie o zmluve zo 14. decembra 2018, pretože bola už viac ako 14 mesiacov vymazaná z britského obchodného registra. Výsledkom takého konania bolo podľa žalovanej hrubo protizákonné, nespravodlivé a vecne nesprávne súdne rozhodnutie. Odvolací súd v tejto súvislosti vyslovil, že kontumačný rozsudok bol vydaný z dôvodu procesnej pasivity žalovanej, v dôsledku neplnenia si základných povinností ako sporovej strany. Nedostatok aktívnej legitímácie žalobkyne a fiktívnosť pohľadávky v tomto spore mohla žalovaná namietat' v priebehu celého konania, t. j. od roku 2019, pričom tak urobila až v odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Uvedená skutočnosť nebola v danej fáze konania spôsobilá zmeniť rozhodnutie o zamietnutí návrhu žalovanej na zrušenie kontumačného rozsudku.

11. Pokiaľ sa jednalo o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie opodstatnenosti návrhu žalovanej na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, odvolací súd prebral súdom prvej inštancie osvedčený skutkový stav veci a keďže v celom rozsahu zdieľal aj jeho právny záver, konštatoval správnosť dôvodov napadnutého uznesenia stotožňujúc sa s jeho odôvodnením. Odvolací súd v neposlednom rade poukázal na to, že existencia ospravedliteľného dôvodu neúčasti na pojednávaní je dôvodom využitia samostatného prostriedku procesnej obrany žalovanej, a to návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Žalovaná návrh podala, avšak jej povinnosťou bolo v návrhu nielen tvrdiť, ale aj listinnými dôkazmi preukázať, resp. minimálne osvedčiť existenciu ospravedliteľného dôvodu, pre ktorý došlo k zmeškaniu pojednávania vo veci. Odvolací súd uzavrel, že žalovaná ani v odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie relevantným spôsobom nepreukázala existenciu takých dôvodov, ktoré by ju ospravedlňovali z neúčasti na pojednávaní, a preto uznesenie Okresného súdu Bratislava II zo 7. júla 2021 č. k. 25Cb/86/2020-97 ako vecne správne potvrdil.

12. V poradí tretím výrokom uznesenia odvolací súd priznal žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej v plnom rozsahu. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnej žalovanej v plnom rozsahu s tým, že o výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

13. Proti uzneseniu odvolacieho súdu v časti výroku I., ktorým Krajský súd v Bratislave uznesenie Okresného súdu Bratislava II zo 7. júla 2021 č. k. 25Cb/86/2020-126 potvrdil a v časti výroku III. o náhrade trov odvolacieho konania, podala žalovaná (ďalej len „dovolateľka“) dovolanie, v ktorom navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolačný súd“) uznesenie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie a rozhodnutie. Prípustnosť aj dôvodnosť dovolania odôvodnila s poukazom na ust. § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého súd prvej inštancie i odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnili strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalovanej na spravodlivý proces. Zároveň namietla i nesprávne právne posúdenie veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP). Jednalo sa o otázku účinnosti fiktívneho doručenia súdnej písomnosti márnym uplynutím úložnej lehoty v čase platnosti špeciálnej právnej úpravy o pozastavení plnenia procesných a hmotnoprávných lehôt.

14. Žalovaná opodstatnenosť uplatneného dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP videla v tom, že odmietnutím vecného prejednávania predmetnej sporovej veci v dôsledku vydania nezákonného rozsudku pre zmeškanie bolo porušené jej právo na spravodlivý proces a rovnako jej bolo odopreté ústavou zaručené právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa dovolateľky, Okresný súd Bratislava II jej odňal možnosť konať pred súdom. Namietla, že rozhodnutia súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu sú arbitrárne a vecne nesprávne, čím došlo k porušeniu jej práva na prístup k súdu. Súdy oboch inštancií pochybili, keď opomenuli rozhodnúť o námietke, že predvolanie na pojednávanie jej nebolo riadne doručené, keďže súd prvej inštancie predvolanie odoslal a fiktívne (márnym uplynutím úložnej lehoty) doručil v čase, keď lehoty neplynuli. Predvolanie na pojednávanie bolo právnomu zástupcovi žalovanej odoslané 4. februára 2021 a k fiktívnemu doručeniu malo dôjsť 20. februára 2021, a to

márnym uplynutím úložnej lehoty podľa ust. § 32 ods. 5 písm. b) zákona o e-Governmente. Podľa názoru dovolateľky, v období od 19. januára 2021 do 28. februára 2021 platilo ustanovenie § 8 písm. a) zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení: „Lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 28. februára 2021 neplynú,“ a tiež ustanovenie § 9 ods. 1 citovaného zákona v znení: „Ustanovenie § 8 písm. a) platí rovnako aj pre lehoty ustanovené zákonom alebo určené súdom na vykonanie procesného úkonu v konaní pred súdom účastníkmi konania a stranami v konaní“. Dovolateľka s poukazom na uvedené uzavrela, že k doručovaniu predvolania na pojednávanie došlo v čase, kedy platili mimoriadne opatrenia v súvislosti so šírením infekčného ochorenia COVID, ktoré pozastavili plynutie procesných a hmotnoprávných lehôt. Pretože fikcia doručenia písomnosti nemohla nastať, predvolanie na pojednávanie nebolo dovolateľke riadne doručené, čím nedošlo k splneniu zákonných podmienok pre vydanie rozsudku pre zmeškanie podľa § 274 písm. a) CSP.

15. Žalovaná ďalej v dovolaní uviedla, že podľa čl. 5 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov v súvislosti s vykonávaním niektorých opatrení hospodárskej mobilizácie prijatých vládou Slovenskej republiky na zamedzenie šírenia infekčného ochorenia COVID-19 bol uznesením vlády Slovenskej republiky č. 587 z 30. septembra 2020, publikovaným v Zbierke zákonov pod č. 268/2020, vyhlásený núdzový stav počnúc 1. októbrom 2020. Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 260 zo 14. mája 2021, publikovaným v Zbierke zákonov č. 175/2021, bol núdzový stav ukončený uplynutím 14. mája 2021. Zároveň v súlade s § 8 zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov vláda Slovenskej republiky od 12. marca 2020 vyhlásila mimoriadnu situáciu z dôvodu ohrozenia verejného zdravia II. stupňa v dôsledku pandémie infekčného ochorenia COVID-19. V danej súvislosti dovolateľka poukázala tiež na vyhlášku Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 24/2021 z 22. januára 2021 o vykonávaní pojednávania, hlavných pojednávania a verejných zasadnutí v čase mimoriadnej situácie a núdzového stavu, ktorá v ustanovení § 1 ods. 1 písm. p) vykonanie pojednávania v danej veci podmienila súhlasom sporových strán. Podľa uvedenej vyhlášky, v čase mimoriadnej situácie alebo núdzového stavu sa vykonávali pojednávania v civilnom sporovom konaní, ak strany sporu súhlasili s pojednávaním v ich neprítomnosti. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vyhlášky, pojednávalo sa aj vtedy, ak išlo o vec, ktorá neznesla odklad. Dovolateľka uviedla, že predmetný spor klasifikovaný ako bežný obchodný spor nemožno medzi také veci zaradiť. V čase od 28. apríla 2021 sa okruh pojednávaných sporových vecí rozšíril aj o ostatné spory s výnimkou vecí, ktoré znesú odklad. Dovolateľka sa preto domnieva, že pojednávanie dňa 6. mája 2021 sa uskutočnilo počas núdzového stavu a za vyhlásenej mimoriadnej situácie, zatiaľ čo pár pracovných dní pred jeho uskutočnením platilo, že pojednávania v bežnej obchodnej veci sa mohli uskutočniť len za súhlasu strán sporu s pojednávaním v ich neprítomnosti, pričom samotnú neúčast' sporovej strany na pojednávaní nepochybne nemožno považovať za prejav súhlasu s jeho uskutočnením. V súlade s ust. § 1 ods. 2 uvedenej vyhlášky, ak súd prvej inštancie považoval spor za vec, ktorá neznesie odklad, bol povinný to v predvolaní zdôrazniť, avšak v predvolaní zo 4. februára 2021 náležité zdôraznenie neodkladnosti absentuje. Podľa názoru dovolateľky, rozsudok pre zmeškanie je potrebné postupom podľa ust. § 277 ods. 2 CSP zrušiť z dôvodu, že uvedené skutočnosti samé o sebe sú postačujúcim dôvodom ospravedlnenia neúčasti žalovanej na pojednávaní, na ktorom bol rozsudok pre zmeškanie vyhlásený; a zároveň sú dôvodom pre nariadenie nového pojednávania.

16. Dovolateľka tiež poznamenala, že ak všeobecný súd v snahe zabezpečiť riadne konanie v bežnej agende, za sťaženej mimoriadnej situácie, stanoví termín pojednávania a pri odoslaní predvolania kalkuluje s tým, že dôjde k zmene špeciálnej právnej úpravy a pojednávanie sa bude môcť uskutočniť, prípadne sporové strany budú súhlasiť s rozhodnutím v ich neprítomnosti, tak takémuto postupu ťažko niečo vyčítať. Avšak, pokiaľ sa sporová strana takto špekulatívne nariadeného pojednávania nezúčastní a súd (opomenúc fiktívne doručenie predvolania) vydá kontumačný rozsudok, potom je poškodená strana nepochybne oprávnená sa slušne domáhať zrušenia takéhoto kontumačného rozsudku z objektívne daných dôvodov. Jedine vytýčenie nového pojednávania považuje dovolateľka za postup, ktorým dôjde k

realizácii práva každej strany na spravodlivý proces.

17. Dovolateľka namietla aj nedostatok aktívnej legitímácie žalobkyne v spore, ktorá ju mala preukázať sfaľšovanou zmluvou o postúpení pohľadávky. Uviedla, že okrem skutočností uvedených v odvolaní z 9. septembra 2021 sú tu prítomné aj nové zistenia, ktoré rozptýlili akékoľvek ostávajúce pochybnosti a jednoznačne potvrdzujú faľšovanie dôkazu, manipuláciu s podpisovou časťou uvedenej zmluvy. Znak faľšovania je na grafike podpisu bývalého konateľa (postupníka) na tomto dokumente. Nejedná sa o nový dôkaz, ktorý by súdy nižších stupňov nemali k dispozícii, naopak, dôkaz je súčasťou spisu od 24. júna 2020.

18. Vychádzajúc z uvedeného, dovolateľka považuje za nepochybné, že v predmetnom spore došlo k fiktívnemu doručeniu predvolania na pojednávanie v čase pozastavenia plynutia lehôt a následnému uskutočneniu pojednávania a vydaniu kontumačného rozsudku počas stavu mimoriadnej situácie, pričom súd prvej inštancie nepovažoval predmetný spor za takú vec, v ktorej uskutočnenie pojednávania neznesie odklad. Okresný súd Bratislava II návrh žalovanej na zrušenie kontumačného rozsudku zamietol, ktoré rozhodnutie odvolací súd potvrdil, zatiaľ čo námietky dovolateľky buď obišiel, alebo svoje rozhodnutie oprel o právny formalizmus. Výsledkom doterajšieho konania je preto hrubo nespravodlivé súdne rozhodnutie.

19. K dovolaniu žalovanej podala žalobkyňa včas písomné vyjadrenie, v ktorom uviedla, že žalovanou uvádzané dovolacie dôvody nie sú odôvodnené a preukázané, zároveň nezodpovedajú požiadavkám zákonných ustanovení na náležitosti dovolania. Dovolanie žalovanej preto navrhla odmietnuť v súlade s ust. § 447 písm. f) CSP, resp. ho ako nedôvodné zamietnuť v súlade s ustanovením § 448 CSP a žalobkyňi priznať náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu. Žalovaná prípustnosť dovolania vyvodila z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, pretože súdy jej nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tiež z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, ktoré však bližšie nezdôvodnila.

20. Čo sa týka uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP, žalobkyňa sa domnieva, že tvrdenie žalovanej o nesprávnom, resp. nezákonnom doručovaní predvolania na pojednávanie je neodôvodnené a teda k porušeniu práva na spravodlivý proces nedošlo. Doručovanie bolo vykonávané v súlade so zákonom a bolo právne perfektné. V tomto kontexte zdôraznila, že súd prvej inštancie na pojednávaní, na ktorom bol vydaný rozsudok pre zmeškanie, konštatoval splnenie všetkých podmienok pre jeho vydanie. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Textácia dovolania indikuje nespokojnosť s rozhodnutím a dôvody dovolania deklarujú, že tieto vo veci naplnené neboli a sú uvedené účelovo v snahe zvrátiť spravodlivé rozhodnutie sporu. Žalobkyňa dodala, že subjektívna nespokojnosť s rozhodnutím neznamená odňatie práva na spravodlivý proces.

21. Ohľadom namietnutého dovolacieho dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP žalobkyňa vyslovila, že dovolaním napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 24. februára 2022 sp. zn. 4Cob/9/2022, nespĺňa ani jednu z taxatívne vymedzených legislatívnych požiadaviek uvedených v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP, čo vedie k záveru, že voči predmetnému uzneseniu dovolanie prípustné nie je. Žalobkyňa na dôvažok poznamenala, že žalovaná vo svojom dovolaní neuviedla nové skutočnosti, právne názory a závery, iba opakovala tie isté argumenty, ktoré už boli dostatočne súdmi nižších inštancií posúdené a riadne vyhodnotené. Kontumačný rozsudok bol vydaný z dôvodu procesnej pasivity žalovanej ako dôsledok neplnenia si základných povinností sporovej strany. Namietanie aktívnej legitímácie žalobkyne a fiktívnosť pohľadávky zo strany žalovanej v bode V. dovolania nemá v tomto štádiu konania žiadnu relevanciu, nanajvýš žalobkyňa v také tvrdenia žalovanej v celom rozsahu odmieta a považuje ich za vykonštruované. Opakovane uvádzané tvrdenia žalovanej sú neopodstatnené a v rozpore s vykonaným dokazovaním súdov nižších inštancií.

22. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s ustanovením §

429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP a contrario) najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

23. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

24. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

25. Podľa ustanovenia § 440 CSP, dovolací súd je dovolacím dôvodom viazaný.

26. Podľa ust. 447 písm. c/ CSP, dovolací súd odmietne dovolanie ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

27. Podľa § 274 CSP, na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) <. na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak a) sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a b) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

28. Podľa § 277 ods. 2 CSP, ak žalovaný z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, súd na návrh žalovaného tento rozsudok uznesením zruší a nariadi nové pojednávanie. Návrh podľa odsekov 1 a 2 môže žalovaný podať do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel; o tom žalovaného v rozsudku pre zmeškanie súd poučí (§ 277 ods. 3 citovaného ustanovenia).

29. V posudzovanom prípade žalovaná vyvodzovala prípustnosť dovolania okrem ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP tiež z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

30. Dovolateľka súdom zúčastneným na konaní vytýkala arbitrárnosť rozhodnutí, ktoré neboli vecne správne a tým bolo porušené jej právo na prístup k súdu. Namietla najmä postup súdov oboch inštancií ohľadom vysporiadania sa so vznesenou námietkou žalovanej, že predvolanie na pojednávanie konané 6. mája 2021 jej nebolo účinne doručené. V danej súvislosti namietla správnosť právneho posúdenia súdov oboch inštancií ohľadom existencie relevantných dôvodov na zrušenie vydaného kontumačného rozsudku. Domnievala sa, že súdy nesprávne právne posúdili spôsob plynutia, resp. prerušenia plynutia procesných lehôt v období kedy bol na území Slovenskej republiky vyhlásený núdzový stav a mimoriadna situácia. Podľa dovolateľky súd prvej inštancie zvolil nesprávny procesný postup keď vo veci nariadil pojednávanie na 6. mája 2021, t. j. počas trvania núdzového stavu a na pojednávaní vyhlásil kontumačný rozsudok z dôvodu neospravedlnenej neprítomnosti žalovanej. Dovolací súd skúmal prípustnosť a dôvodnosť dovolania podľa ust. § 420 písm. f/ CSP, ako i ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

31. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnomu rámcu, a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky. Pod pojmom „procesný postup“ (čo vyplýva aj z doteraz platnej konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP a judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky) sa rozumie faktická (ne)činnosť súdu znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení, resp. možnosť jej aktívnej účasti v spore, predchádzajúca vydaniu súdneho rozhodnutia, avšak nie samotné

rozhodnutie súdu vo veci, ani jeho odôvodnenie, funkciou ktorého je vysvetliť podstatné dôvody, so zreteľom na ktoré súd vo veci rozhodol.

32. Obsahom práva na spravodlivý proces (článok 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) je umožniť každému, bez akejkoľvek diskriminácie, reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (sp. zn. I. ÚS 50/04).

33. Ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a súčasne dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné právo.

34. Aby bola daná prípustnosť dovolania, musí súd svojim nesprávnym procesným postupom (t. j. postupom priečiacim sa zákonu) znemožniť strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, ktoré jej priznáva zákon. Intenzita zásahu do procesných práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu musí zároveň dosahovať mieru porušenia práva na spravodlivý proces. Základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie sú zásadne „výsledkové“, to znamená, že im musí zodpovedať proces ako celok a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí v danej veci od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov. Postupom súdu však možno rozumieť len samotný priebeh konania, nie rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného návrhu (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/228/2017, sp. zn. 2Cdo/220/2017, sp. zn. 3Cdo/110/2017, sp. zn. 4Cdo/128/2017, sp. zn. 5Cdo/45/2018, sp. zn. 7Cdo/35/2018, sp. zn. 8Cdo/56/2017, sp. zn. 1VCdo/2/2017).

35. Dovolací súd po preskúmaní veci z hľadiska opodstatnenosti namietaných dovolacích dôvodov konštatuje, že žalovaná v dovolaní argumentovala námietkami relevantnými z hľadiska ustanovenia § 356 písm. b/ CSP, teda jej námietky v skutočnosti smerovali k nesplneniu podmienok pre vydanie samotného rozsudku pre zmeškanie v zmysle ust. § 274 písm. a) CSP a nie k dôvodnosti návrhu žalovanej na zrušenie rozsudku pre zmeškanie podľa ustanovenia § 277 ods. 2 CSP. V preskúmvanej veci bol kontumačný rozsudok vydaný na pojednávaní (§ 274 CSP), na ktorom sa žalovaná nezúčastnila, žalovaná preto mohla za splnenia zákonom stanovených podmienok požiadať súd o zrušenie kontumačného rozsudku, čo aj urobila, avšak rozhodujúcim predpokladom pre zrušenie rozsudku pre zmeškanie je preukázanie zmeškania pojednávania, na ktorom došlo k vyhláseniu kontumačného rozsudku, z ospravedlniteľného dôvodu. Tento ospravedlniteľný dôvod bola žalovaná povinná preukázať, pretože bol ďalej predmetom posudzovania súdu. Dovolací súd, ako už bolo uvedené vyššie, však dospel k záveru, že žalovanou v dovolaní uvádzané skutočnosti sa týkajú nenaplnenia podmienok pre vydanie kontumačného rozsudku a nemožno z nich vyvodiť, že by žalovaná tvrdila, že zmeškala pojednávanie vo veci a toto zmeškanie chcela ospravedlniť vážnymi okolnosťami na jej strane, skutočnosť ktorá je jediná rozhodujúca v zmysle ustanovenia § 277 ods. 2 CSP.

36. Rozsudok pre zmeškanie teda bolo možné na návrh žalovanej, ktorá sa nezúčastnila pojednávania, na ktorom bol vyhlásený, zrušiť len z dôvodu, že pojednávanie žalovaná zmeškala z ospravedlniteľného dôvodu, súd prvej inštancie vznesenú námietku i s ňou súvisiacu argumentáciu dôkladne preskúmal a poukazujúc na znenie ust. § 277 ods. 2 CSP dospel k záveru, že námietka žalovanej nebola dôvodná. Dovolací súd upriamuje pozornosť na to, že sa žalovaná obdobnými námietkami bránila už v odvolaní,

ktoré podala proti samotnému rozsudku pre zmeškanie, odvolací súd jej odvolanie odmietol, považujúc ho za neprípustné, keďže dospel k záveru, že boli splnené formálne podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie (odsek 15. a 16. uznesenia Krajského súdu v Bratislave z 24. februára 2022 sp. zn. 4Cob/9/2022, 4Cob/10/2022) a ako vyplýva z obsahu spisu, žalovaná proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu dovolanie nepodala. Z hľadiska dovolacieho prieskumu v súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f) CSP preto uvedená dovolacia námietka nie je podľa názoru dovolacieho súdu relevantná. Dovolací súd preto uzavrel, že dovolateľka v danej veci nepreukázala, že v dôsledku nesprávneho procesného postupu konajúcich súdov došlo k porušeniu jej procesných práv v intenzite porušenia práva na spravodlivý proces.

37. Pre úplnosť dovolací súd dodáva, že dovolateľka prípustnosť dovolania vyvodzovala i z ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP. V preskúmvanej veci však prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 CSP je obmedzená odsekom 2 citovaného ustanovenia, v zmysle ktorého dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP. V súlade s § 357 písm. h) CSP, dovolanie v zmysle § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné ani v prípade, ak smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým bolo preskúmvané rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie.

38. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že prípustnosť a dôvodnosť dovolania žalovanej podľa § 420 písm. f) CSP nie je daná a rovnako nie je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, preto jej dovolanie odmietol ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP.

39. V dovolacom konaní úspešnej žalobkyni vznikol voči žalovanej nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 CSP). Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP, § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov dovolacieho konania žalobkyne rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

40. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.